

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αθανάσιος Κωνσταντόπουλος

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ)

Με δεδομένη τη σημερινή οικονομική κατάσταση της χώρας συχνά προβάλλεται η ανάγκη επενδύσεων (συχνά με την υποστήριξη δημοσίων κινήτρων και επιδοτήσεων) σε παραδοσιακούς τομείς όπως ο τουρισμός, η γεωργία/κτηνοτροφία, οι εμπορικές δραστηριότητες, κ.α. όπου κυρίως η μείωση του κόστους ελπίζεται ότι θα προσφέρει άμεση και αποδοτική διέξοδο από την κρίση.

Χωρίς να υποβαθμίζεται η σημασία των παραδοσιακών τομέων (όπου όμως μπορούμε να περιμένουμε μόνο γραμμικές αποδόσεις σε σχέση με τα επενδύσιμα ποσά), θεωρούμε ότι η οικονομική ανάπτυξη θα πρέπει να στηριχθεί στην παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, τα οποία όχι μόνο θα πρέπει να μπορούν να «επιζήσουν» στην παγκόσμια αγορά αλλά και να δημιουργήσουν μη-γραμμικές, βηματικές αποδόσεις.

Αυτά τα άλματα προϋποθέτουν την ύπαρξη μιας «οικονομίας της γνώσης» η οποία προκύπτει από την καλλιέργεια της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) αλλά και από την καθιέρωση στη συνείδηση των πολιτών της σημασίας αυτών των εννοιών και της αξίας τους για την βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Το ΕΚΕΤΑ

Το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ) με έδρα τη Θέρμη, αποτελεί σημαντικό φορέα επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας και κόμβο καινοτομίας, στη χώρα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το ΕΚΕΤΑ έχει λάβει παγκόσμια αναγνώριση, με πολλά διεθνή βραβεία (μεταξύ των οποίων το Βραβείο Καρτέσιος την υψηλότερη επιστημονική διάκριση στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και καταλαμβάνει την 16η θέση στους πρώτους 20 ερευνητικούς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το μεγαλύτερο αριθμό συμμετοχών σε ερευνητικά έργα του 7ου προγράμματος πλαισίου, προσελκύνοντας πάνω από το 60% των ανταγωνιστικών ευρωπαϊκών ερευνητικών κονδυλίων της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας). Στόχος του ΕΚΕΤΑ είναι να συμβάλει στην επέκταση, αξιοποίηση και σύνθεση των ανωτέρω πλεονεκτημάτων σε ένα κοινό, λειτουργικό και βιώσιμο όραμα ώστε η περιοχή να καταστεί υπόδειγμα ανάπτυξης για τη χώρα αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τρεις αξονες για την πολιτική στήριξης και εξάπλωσης του οικοσυστήματος ΕΤΑΚ

Η επένδυση στην Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία απαιτεί χρόνο για να αποδώσει, αυτό όμως δεν θα πρέπει να αποτελεί δικαιολογία για απραξία. Ακριβώς λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα της επένδυσης αυτής (η οποία αν και απαιτεί χρονοβόρες προσπάθειες και δοκιμές μέχρι το τελικό επιτυχές αποτέλεσμα είναι η μόνη που μπορεί να εξασφαλίσει πολλαπλασιαστικά αποδόσεις) θα πρέπει άμεσα να υιοθετηθεί μια συνεκτική πολιτική ενεργού υποστήριξης και εξάπλωσης του «οικοσυστήματος» ΕΤΑΚ (οργανισμοί παραγωγής γνώσης και καινοτομικές επιχειρήσεις).

Αυτή η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μέτρα για την:

τεχνολογίες κ.α.) που μπορούν εάν ενισχυθούν ανταγωνιστικά μέσω της κατάλληλης πολιτικής ΕΤΑΚ να παρέχουν πολλές ευκαιρίες ανάπτυξης στην περιοχή ενισχύοντας πλήθος παραδοσιακών αλλά και νέων κλάδων.

Το νέο παράδειγμα «έξυπνης εξειδίκευσης»

Πολλές φορές μπορεί να μπούμε στον πειρασμό να προκαθορίσουμε τομείς στους οποίους θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα (συνήθως με βάση υποκειμενικά ή τοπικιστικά κριτήρια) παραβλέποντας το γεγονός ότι σήμερα οι μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε έχουν σύνθετο και πολύπλοκο χαρακτήρα, όπως για παράδειγμα το λεγόμενο πλέγμα Ενέργεια-

Ενεργειακοί Διάδρομοι Μακεδονίας-Θράκης

- Εξάλειψη των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων και του αντιαναπτυξιακού κλίματος που δημιουργούν ώστε να προσελκύνονται νέες επενδύσεις σε καινοτομικά προϊόντα

- Προσέλκυση και διατήρηση εξειδικευμένου επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού στη χώρα και για την υποστήριξη της προ-ανταγωνιστικής έρευνας και ανάπτυξης

- Μόχλευση των δημοσίων επενδύσεων με στόχο την αξιοποίηση των διαθέσιμων φυσικών, ανθρωπίνων, τεχνολογικών και ερευνητικών πόρων της χώρας

Η περιοχή της Βορείου Ελλάδας (Μακεδονία-Θράκη) αποτελεί έναν χώρο που εμφανίζει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τόσο σε επίπεδο χώρας όσο και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Μακεδονία-Θράκη έχει κομβική θέση στη διασύνδεση της χώρας με την υπόλοιπη ηπειρωτική Ευρώπη, εγγύτητα στις αναδυόμενες αγορές της Μαύρης Θάλασσας και της Ανατολικής Μεσογείου, διαθέτει σημαντικά δίκτυα και υποδομές μεταφορών και ενέργειας, έχει σημαντική αγροτική παραγωγή και κέντρα μεταποίησης, ενώ παράλληλα χαρακτηρίζεται από πλούσιο απόθεμα πολιτιστικών και τουριστικών πόρων.

Επιπλέον η περιοχή διαθέτει ένα σημαντικό δυναμικό σε φυσικούς πόρους (ορυκτές και ανανεώσιμες ενεργειακές πρώτες ύλες), βιομηχανικές υποδομές και δραστηριότητες (π.χ. ενέργεια, τρόφιμα, υλικά, περιβαλλοντικές τε-

Περιβάλλον-Κλίμα-Νερό-Τροφή (Energy-Environment-Climate-Water-Food Nexus). Έτσι αυτό που έχει σημασία είναι η συστημική και πολυκλαδική προσέγγιση για τη στρατηγική ανάπτυξη της χώρας που θα στηρίζεται σε ένα νέο παράδειγμα «έξυπνης εξειδίκευσης».

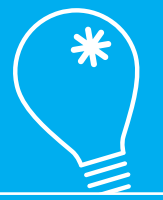
Ένα τέτοιο παράδειγμα όπου έχουμε σημαντικά πλεονεκτήματα ως χώρα (και ιδιαίτερα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) αποτελεί η ολοκληρωμένη αλυσίδα: ενεργειακοί φορείς/πρώτες ύλες – τεχνολογίες και διεργασίες μετασχηματισμού/μετατροπής-μεταφορά, διανομή και αποθήκευση τους – βιώσιμες εφαρμογές/έξυπνες χρήσεις – επιπτώσεις στο περιβάλλον, στον άνθρωπο και στην οικονομία.

Η αναπτυξιακή πρόκληση των ενεργειακών διαδρόμων για την Κεντρική Μακεδονία

Σε ότι αφορά στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το ΕΚΕΤΑ έχει διαμορφώσει και έχει επικοινωνήσει το αναπτυξιακό του όραμα για την περιοχή, που βασίζεται στην ανάδειξη της στρατηγικής θέσης της σε σχέση με τους ενεργειακούς διαδρόμους που διατρέχουν την Ν.Α Ευρώπη και την αξιοποίηση των ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών, των πρώτων υλών, της ερευνητικής, τεχνολογικής και επιχειρηματι-

ΤΟ RE-BRANDING ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ “ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ-ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ”

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Δημήτρης Λακασάς

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας Α.Ε.

Στις ανεπτυγμένες οικονομίες, η ανταγωνιστικότητα ταυτίζεται σε μεγάλο βαθμό με παράγοντες όπως καινοτομία, υψηλή τεχνολογία, ποιότητα παραγωγής και δημιουργία brand name, δηλαδή αναγνωρίσιμης ετικέτας προϊόντος. Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία (2012), η Ελλάδα δαπανά μόλις το 0,69% του ΑΕΠ για επιστημονική έρευνα. Ενώ ο μέσος όρος της Ε.Ε. είναι στο 1,5% της ΗΠΑ και Ιαπωνίας στο 2,9%, του Ισραήλ ξεπερνά το 4% και της Κίνας ξεπερνά το 8%. Ωστόσο κατά την άποψη μου δεν θα πρέπει να συγκλίνουμε μόνο ποσοτικά με τις προαναφερθείσες χώρες αλλά κυρίως ποιοτικά δηλαδή να στραφούμε κυρίως σε εφαρμοσμένη έρευνα με βάθος αγοράς, δηλαδή στην ανάπτυξη καινοτομικών διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών.

Για να μπορέσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις να επιβιώσουν στο άκρως ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον απαιτείται η δημιουργία καινοτομίας. Ως καινοτομία μπορεί να θεωρηθεί όχι μόνο ένα νέο προϊόν, αλλά και μια νέα υπηρεσία, μέθοδος, οργάνωση ή ιδέα που μπορεί να λειτουργήσει ως πολλαπλασιαστής ενός συγκριτικού πλεονεκτήματος που έχει η επιχείρηση έναντι άλλων σε διεθνές επίπεδο. Η αγορά και ο πελάτης είναι αυτοί που θα επιβεβαιώσουν ποια από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες είναι πραγματικά καινοτόμα, με την επιλογή τους να καταβάλλουν ή όχι χρήματα για να τα αποκτήσουν.

Προτεραιότητα στην προσπάθεια ανάταξης της οικονομίας πρέπει να δοθεί στους κλάδους εκείνους που συγκεντρώνουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και παράλληλα η καλλιέργεια μιας ανοιχτής, δημοκρατικής κουλτούρας θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση της γνώσης συμβάλλοντας αποφασιστικά στην συστηματική παραγωγή καινοτομίας. Στην Ελλάδα και ειδικότερα στην Κεντρική Μακεδονία, συγκριτικό μας πλεονέκτημα είναι η συγκέντρωση και η συνύπαρξη εξειδικευμένου και άρτια καταρτισμένου ερευνητικού και ακαδημαϊκού προσωπικού.

Η απάντηση λοιπόν βρίσκεται στο τρίπτυχο: Αναγέννηση ελληνικής παραγωγικής βάσης – Εξωστρέφεια – Καινοτομία ώστε να επανοποθετηθεί η ελληνική οικονομία στις Διεθνείς αγορές (Re-Branding) με όχημα την Καινοτομία GRINNOVATION.

Το προτεινόμενο Νέο Αναπτυξιακό μοντέλο της Οικονομίας βασίζεται στους ακόλουθους 3 πυλώνες:

1ος Πυλώνας – Αναγέννηση ελληνικής παραγωγικής βάσης με όχημα την καινοτομία

Στο μέσο του 2014 καλούμαστε να ενώσουμε το ρίσκο με την γνώση, την καινοτομία με το κέρδος, στο πλαίσιο μιας εξωστρεφούς και καινοτομικής Ελλάδος. Ωστόσο, χωρίς την αναγέννηση της παραγωγικής βάσης με έμφαση την καινοτομία, το στοιχείο της ανάπτυξης στην Ελλάδα δεν πρόκειται να το κερδίσουμε ποτέ. Γιατί θα βρεθούμε ξανά σε νέα δυσθεώρητα ελλείμματα και υπέρογκα χρέη. Η αλλαγή που απαιτείται είναι καθολική, βαθιά, ριζική. Βασικός μοχλός ανάπτυξης είναι η παραγωγή σε άμεση συνάρτηση με την εξωστρέφεια και την καινοτομία. Η Ευρώπη έχει ήδη συνειδητοποιήσει τη σημασία της Βιομηχανίας για αυτό και έχει θέσει ως στόχο συμμετοχή του ΑΕΠ 20% της μεταποίησης για το 2020 και αυτό δεν μπορεί να συμβεί χωρίς την καινοτομία και την εξωστρέφεια.

THESSALONIKI
INNOVATION
ZONEThessmart
INNOHUB
new business starts here!

2ος Πυλώνας – Εξωστρέφεια

Με δεδομένη την ανασυγκρότηση της ελληνικής παραγωγής, για να θεθεί η ελληνική οικονομία ξανά σε στέρεες βάσεις, θα πρέπει να μεταφέρει ένα επιπλέον 20% με 25% του ετήσιου ΑΕΠ σε νέες εξαγωγικές δραστηριότητες. Εθνικός στόχος συμμετοχής της συνολικής εξωστρέφειας στο ΑΕΠ είναι να φτάσει στο 50% με ορίζοντα το 2020, ουσιαστικά να προσεγγίσουμε τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο εξωστρέφειας. Επιπλέον, παράλληλα με την αύξηση της εξωστρέφειας θα επιτύχουμε και μείωση ανεργίας σε ανεκτά για την κοινωνία επίπεδα έως το 12% από 28% που είναι σήμερα, με ορίζοντα το 2020. Πρόκειται για τον στόχο της διπλής σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε εξωστρέφεια και απασχόληση, με ορίζοντα το 2020.

3ος Πυλώνας – Καινοτομία

Δυστυχώς, από στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας προκύπτει ότι το βασικό γνώρισμα των ελληνικών εξαγωγών είναι η πολύ μικρή προστιθέμενη τους αξία και κατά συνέπεια ο πολύ μικρός βαθμός εξειδίκευσης. Χώρες με πολύ υψηλότερα επίπεδα εργατικού κόστους και ασφαλιστικών εισφορών από την Ελλάδα έχουν καταφέρει να δημιουργήσουν συγκριτικά πλεονεκτήματα που στηρίζονται στην υψηλή προστιθέμενη αξία και την καινοτομία των προϊόντων τους.

Σχετικά με την ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, τη λύση δίνει η εφαρμογή του μοντέλου του «τριπλού έλικα»: Βιομηχανία – Πανεπιστήμια – Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το συγκεκριμένο μοντέλο και τον Etzkowitz (2003), η αλληλεπίδραση των τριών κέντρων είναι το κλειδί για τη βελτίωση των συνθηκών που απαιτούνται για την προώθηση της καινοτομίας και της ανάπτυξης στην τοπική οικονομία. Αυτό πιστεύω πως χρειαζόμαστε. Η Βιομηχανία να αναλάβει το

ρόλο μιας ανταγωνιστικής παραγωγής, τα Πανεπιστήμια να αναλάβουν τον ρόλο της παραγωγής νέας γνώσης και τεχνολογίας και η Κυβέρνηση να αναλάβει τον ρόλο της επίβλεψης των σταθερών και ομαλών σχέσεων και αλληλεπιδράσεων Βιομηχανίας & Πανεπιστημίων. Εφαρμόζοντας αυτό το μοντέλο στην οικονομία μας θα κερδίσουμε το στοίχημα της κοινωνίας της γνώσης.

Η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας στοχεύει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος καινοτομίας στην τοπική οικονομία. Σε αυτό το πλαίσιο υπογράψαμε το Μνημόνιο Συνεργασίας ανάμεσα στην ΑΖΚ και 13 ερευνητικούς φορείς και φορείς στήριξης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην Θεσσαλονίκη.

Ειδικότερα, όταν μιλάμε για νεοφυείς επιχειρήσεις, για νέα προϊόντα που βασίζονται σε τεχνολογικές εξελίξεις και αναζητούν τον δρόμο τους προς την αγορά, ο υποστηρικτικός ρόλος του οικοσυστήματος αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα και τοπικό χαρακτήρα. Ένα καλά οργανωμένο οικοσύστημα καινοτομίας μπορεί να προσελκύσει όχι μόνο νεοφυείς επιχειρήσεις που θα επιλέξουν να εγκατασταθούν εντός του οικοσυστήματος αλλά και τμήματα R&D μεγάλων επιχειρήσεων που θα θελήσουν να συνεργαστούν με τις start ups ώστε να επωφεληθούν από την προηγμένη τεχνολογία τους. Αυτό σημαίνει μια στρατιά εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού καθώς και πληθώρα επενδύσεων που συγκεντρώνονται σε μία περιοχή.

Αυτό το μοντέλο ανάπτυξης βέβαια δε μπορεί να αποτελέσει πανάκεια, κάτι που οποιαδήποτε περιοχή μπορεί να εφαρμόσει με τον ίδιο τρόπο. Θα πρέπει να γίνει προσεκτικός σχεδιασμός για τον εντοπισμό εκείνων των στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για κάθε περιοχή.

Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό του οικοσυστήματος καινοτομίας της Θεσσαλονίκης είναι ο εξαιρετικά μεγάλη χωροταξική συγκέντρωση, (πρωτοφανής ίσως και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο) όλων των παικτών του οικοσυστήματος στην ανατολική πλευρά της, στη Ζώνη Καινοτομίας Θεσσαλονίκης.

Όμως η παραχώρηση δημόσιας έκτασης για την ίδρυση του πρώτου Θύλακα Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την δημιουργία ενός πλαισίου κινήτρων προσέλκυσης καινοτόμων δραστηριοτήτων εντός του Θ.Υ.Κ.Δ. Προς την κατεύθυνση αυτή γίνονται οι απαραίτητες διαβουλεύσεις για την παραχώρηση τμήματος του αγροκτήματος του Ε.Θ.Ι.Α.Γ.Ε./ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στη Θέρμη.

Η Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε. έχει μπει σε φάση πλήρους λειτουργίας των εργασιών της, οι οποίες εκφράζονται με την ολοκλήρωση του Στρατηγικού Σχεδίου ανάπτυξης της Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης, τη δεύτερη έδρα της Α.Ζ.Κ. Α.Ε. στο ΝΟΗΣΙΣ και τη λειτουργία του Thessaloniki Smart up Innovation Hub υποστήριξης νεοφυών επιχειρηματιών. Ήδη έχουν ολοκληρωθεί 2 κύκλοι αξιολόγησης επιχειρηματικών ιδεών και μεγάλος αριθμός ομάδων νεοφυών επιχειρηματιών (περίπου 35) ήδη λαμβάνουν 3μηνη εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη με τελικό στόχο τα ώριμα επιχειρηματικά τους σχέδια να προσελκύσουν χρηματοδότηση με τη διαδικασία “pitching process” από επενδυτικούς οίκους της Ελλάδας και του εξωτερικού σε εκδήλωση περί τα τέλη Οκτωβρίου 2014. ■

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΕΓΝΑΤΙΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άνθιμος Αμανατίδης
Μ.Μ., Γενικός γραμματέας ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Συνέχεια από τη σελίδα 06

Η Σιδηροδρομική Εγνατία αποτελεί έργο πνοής στην Κεντρική Μακεδονία αφού συμβάλλει:

- Στην αναβάθμιση και ανάπτυξη του λιμανιού της Θεσσαλονίκης αφού θα γίνεται γρήγορη και ασφαλή διακίνηση φορτίων στο εσωτερικό των Βαλκανίων και της Κεντρικής Ευρώπης με συνέπεια την αύξηση των εξαγωγών του πρωτογενούς, αλλά και του δευτερογενούς τομέα, ενισχύοντας τη γεωστρατηγική του θέση ως πύλη όχι μόνο των Βαλκανίων αλλά ολόκληρης της Ευρώπης.
- Στην ανάπτυξη του καλοκαιρινού (Ασπροβάλτα-Χαλκιδική) και του χειμερινού τουρισμού (Καϊμακτσαλάν).
- Στην ανάδειξη των πολιτιστικών και αρχαιολογικών χώρων της Κεντρικής Μακεδονίας.
- Στην εύκολη πρόσβαση των Περιφερειακών Ενοτήτων την Κεντρικής Μακεδονίας στην Θεσσαλονίκη με την χρήση προαστιακού σιδηροδρόμου με αποτέλεσμα την στήριξη της οικονομικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης και άμβλυσης των ανισοτήτων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας.
- Στην αύξηση της αξίας γης στις περιοχές, όπου διέρχεται το σιδηροδρομικό δίκτυο.

Η δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος παροχής υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς που αναδεικνύει το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο σε ουσιαστικό και αναπόσπαστο τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων, ικανοποιεί τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων για γρήγορη, ασφαλή, άνετη και οικονομική μετακίνηση επιβατών και εμπορευμάτων και συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της χώρας μας. ■

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΩ- ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Νίκος Ανδρίτσος
Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συνέχεια από τη σελίδα 21

Η αναπτυξιακή ευκαιρία

Η επίλυση των προβλημάτων αυτών σε συνδυασμό με την ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις δυνατότητες αξιοποίησης και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της γεωθερμίας, αλλά και ενδεχομένως η επιτυχημένη ολοκλήρωση πρότυπων προγραμμάτων αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας σε πεδία της χώρας μας και σε δημόσια κτίρια, εκτιμάται ότι θα έδινε σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη της γεωθερμίας στην Ελλάδα. Ένα πρόσφατο επιτυχημένο παράδειγμα, που ελπίζουμε να έχει συνέχεια, είναι η κατασκευή και λειτουργία (μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο) θερμοκηπιακής μονάδας 42 στρεμμάτων στο Νέο Εράσμιο Ξάνθης, αξιοποιώντας γεωθερμικό νερό με θερμοκρασία 60 °C και απασχολώντας 60 άτομα. ■

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.: ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Καθηγητής Παρασκευάς Σαββαΐδης
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Συνέχεια από τη σελίδα 08

των και την ασφαλή χρήση των οδών.

Υπό εκπόνηση βρίσκονται δεκάδες μελέτες προς ωρίμανση διαφόρων έργων σε πολλές περιοχές της χώρας. Επίσης, σε εξέλιξη βρίσκονται μελέτες αναπλάσεων για ΧΑΔΑ στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας, ενώ πρόσφατα η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» ορίσθηκε δικαιούχος για τη χρηματοδότηση των μελετών για την αστική θαλάσσια συγκοινωνία Θεσσαλονίκης (κύριοι του έργου η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και οι Δήμοι Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς και Θερμαϊκού).

Εκτός συνόρων

Τέλος, η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» δραστηριοποιείται και εκτός των ελληνικών συνόρων στον τομέα παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου, στον ευρύτερο χώρο της ΝΑ Ευρώπης καθώς και στην περιοχή του Καυκάσου. Έτσι, έχει ήδη τη διαχείριση και επίβλεψη 6 έργων στην Αλβανία, Ρουμανία και Σερβία, ενώ έχει υποβάλει εκδηλώσεις ενδιαφέροντος σε διεθνείς διαγωνισμούς άλλων γειτονικών χωρών. Επίσης, στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότη-

τας, έχει υπογραφεί Μνημόνιο Συνεργασίας για την κατασκευή δεύτερης διασυνοριακής οδικής γέφυρας στη δίοδο Κήποι -Υψαλα μεταξύ της «Εγνατία Οδός Α.Ε.» και της Τουρκικής Αρχής Αυτοκινητοδρόμων. Και βέβαια, η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» είναι υπεύθυνη για την Τεχνική Γραμματεία προς υλοποίηση του Οδικού Δακτυλίου της Μαύρης Θάλασσας, όπου πρόσφατα ανέλαβε την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για ένα τμήμα του Δακτυλίου στο Τουρκμενιστάν.

Η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» μπορεί να αποτελέσει τον πυλώνα για την αποτελεσματική κατασκευή οδικών και άλλων κόμης υποδομών της χώρας, εξελισσόμενη ενδεχομένως σε εποπτικό φορέα των έργων αυτοκινητοδρόμων της χώρας, ενώ ταυτόχρονα θα υλοποιεί τα τεχνικά έργα που της ανατίθενται από το Δημόσιο και την Τοπική Αυτοδιοίκηση προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και της οικονομίας. Όπως λοιπόν ο αυτοκινητόδρομος έφερε ανάπτυξη στις περιοχές από τις οποίες διέρχεται, έτσι και η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» μπορεί να έχει έναν σημαντικότερο ρόλο για την αποτελεσματική ανάπτυξη των υποδομών της χώρας. ■

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ: Η ΡΑΧΟΚΟΚΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αθανάσιος Κωνσταντόπουλος
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου Εθνικού Κέντρου Έρευνας και
Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ)

Συνέχεια από τη σελίδα 13

κής αριστείας της, με στόχο την αναστροφή της αποβιομηχάνισης και την βιώσιμη ανάπτυξη της περιφέρειας και της χώρας.

Στο ΕΚΕΤΑ θεωρούμε ότι μια τέτοια ολιστική προσέγγιση στο πλέγμα Ενέργεια-Περιβάλλον-Κλίμα-Νερό-Τροφή αποτελεί καταλύτη για την ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, ανοίγοντας νέα πεδία δράσης σε υπάρχουσες εταιρείες αλλά και δημιουργώντας ευκαιρίες για δραστηριοποίηση νέων εταιρειών υψηλής τεχνολογίας στο χώρο, συμβάλλοντας στην ανάσχεση του φαινομένου της διαφυγής διανοητικού δυναμικού στο εξωτερικό ("brain-drain").

Το cluster CHORUS

Για την επίτευξη αυτού του στόχου δημιουργήθηκε η συστάδα επιχειρήσεων (cluster) CHORUS. Το cluster CHORUS συντονίζεται από το ΕΚΕΤΑ και σε αυτό συμμετέχουν επιχειρήσεις της Μακεδονίας με παραγωγικές δυνατότητες που επιτρέπουν την ανάπτυξη καινοτομικών ολοκληρωμένων προϊόντων και λύσεων στον τομέα της καθαρής ενέργειας, της βιώσιμης κινητικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος για την παγκόσμια αγορά. Σήμερα η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων αν υπάρχουν καλές ιδέες (και υπάρχουν στην Ελλάδα πολλές καλές ιδέες) μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους.

Το κρίσιμο ερώτημα είναι πως αυτές οι επενδύσεις θα γίνουν στη χώρα και όχι κάπου αλλού, όπου θα μεταφερθούν οι φορείς των καλών ιδεών, λόγω των πολλών εμποδίων που εξακολουθούν να υπάρχουν στη χώρα για την ανάπτυξη καινοτομικής επιχειρηματικότητας αλλά και τη συνεχιζόμενη ανορθολογικότητα με την οποία αντιμετωπίζονται οι οργανισμοί παραγωγής γνώσης, όπως τα Ερευνητικά Κέντρα.

Αύξηση 40% στην προσέλκυση χρηματοδοτήσεων από ανταγωνιστικά ερευνητικά έργα

Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι παρά τις συνεχείς μειώσεις τα τελευταία τέσσερα χρόνια στις (ούτως ή άλλως ελλειμματικές) τακτικές επιχορηγήσεις των Ερευνητικών Κέντρων της χώρας αυτά όχι μόνο διατήρησαν αλλά και αύξησαν σημαντικά (~40%) την προσέλκυση χρηματοδοτήσεων από ανταγωνιστικά ερευνητικά έργα και συνέχισαν την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κατά μέσο όρο τα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας προσελκύουν 2.5 € για κάθε 1 € δημόσιας επιχορήγησης (το ΕΚΕΤΑ μάλιστα προσελκύει 12 € για κάθε 1€ δημόσιας επιχορήγησης). Επομένως η στήριξη της λειτουργίας των Ερευνητικών Κέντρων και η απαλλαγή τους από κάθε γραφειοκρατικό εμπόδιο και ανορθολογικά «οριζόντια μέτρα» θα πρέπει να αποτελέσει βασική επιλογή για την ανάπτυξη της χώρας. ■